

CITES non detriment findings

Kalaallit Nunaata imartaani miluumasut
2021

**Pinngortitaleriffik,
CITES-imit Kalaallit Nunaanni
Ilisimatuussutsikkut oqartussaatisaasoq**

CITES-imi uumasogatigiit nalunaarsorsimaffiat II naapertorlugu Kalaallit Nunaannit pijuartitsiniarnermik tunngaveqartumik avammut niuerutigineqarsinnaanerik nalililersuinerit, 2021

Aallaqqaasiut

Kalaallit Nunaat CITES-imi (Convention on International Trade in Endangered Species, isumaqartoq: nunat tamalaat akornanni uumassusilinnit nungutaanissamik navianartorsiortitaasunit tunisassiat niuerutigineqartarnerat pillugu isumaqatigiissut) aamma “Washington Isumaqatigiissummik” taaneqartartumi ilaavoq. Isumaqatigiissut naapertorlugu nunarput pisussaaffeqarpoq CITES-ip ataani uumasunik nungunneqarnissamik navianartorsiortinneqartunik niueruteqarnermi maleruagassanik malinnittussaataitanermik. Maleruagassat allattorsimaffinnut pingasunut immikkoortinneqarsimapput, taakkunanilu takuneqarsinnaavoq tunisassiaq uumasumit nungutaanissamik qanoq ulorianartorsiortinneqartigisumit suliaanersoq, kiisalu tamakkua niuerutigineqarnissaannut akuersissummik pissarsiniarnermi eqqussiniarnernut avammullu tunisassiarineqarnerinut atatillugu suut piumasqaataasimanerat erseqqissumik allaaserineqarsimasussaallutik.

CITES naliliivoq uumasogatigiit **allattorsimaffik 1**-imiittut nungutaanissamik navianartorsiortinneqartuusut, taamaattumillu taakkunanngaanneersunit tunisassiortoqassanngitsoq. Kalaallit Nunaata imartaaniittartunut miluumasunut tunngatillugu arferit angisuut tamakkerlutik, taakkunannga Kalaallit Nunaata kitaata imartaaniittartut tikaagullit minillugit, allattorsimaffik 1- imiittuupput.

Allattorsimaffik 2-mi uumasogatigiit nalunaarsorsimasut nungutaanissamik navianartorsiortinneqartuupput, taamaammallu taakkunanngaanneersunik nunani tamalaani niueruteqartarnerit aqunneqartariaqarput. Taamaattorli taakkunanngaanneersunit tunisassiat avammut tuniniarneqarsinnaapput avataaniillu tikisinneqarsinnaallutik, pisariaqarporli NDF-imik naliliiffigineqarsimanissaat (Non Detrimental Finding). Naliliinerup qularnaassavaa pineqartunit niueruteqarnerit uumasogatigiinnut pineqartunut peqassutsikkut ikiliartuutaanani ingerlanneqarmat. Uumasogatigiinnut Kalaallit Nunaata imartaaniittartunut tunngatillugu Kalaallit Nunaata kitaata imartaaniittartut tikaagullit, arferit mikinerit tamarmik nannullu Allattorsimaffik 2-mi nalunaarsorneqarsimapput.

Allattorsimaffik 3-mi uumasogatigiit nungutaanissamik navianartorsiortinneqarpallaanngitsut nalunaarsorneqarsimapput, nunallu CITES-imut ilaasortaasut kissaatigippassuk nunani tamalaani niuerutigineqarsinnaanerit nakkutigineqartumik pisinnaasoq periarfissiissutigineqarpoq. Uumasogatigiit matuma ataani nalunaarsorneqarsimasut nalinginnaasumik NDF-imik naliliiffigineqarsimannikkaluarlutik, avammut tunisassiarineqarsinnaapput aammalu tikisinneqarsinnaallutik, Nunatta imartaaniittartunit assersuutigalugu aaveq allattorsimaffimmi 3-mi nalunaarsorneqarsimavoq.

CITES-ip ataani isumaqatigiissut nunanit 200-nit ikinnerunngitsunit atsioqataaffigineqarsimavoq. Isumaqatigiissummi siunertatuaasoq tassaavoq, nunat tamalaat akornanni niueqatigiittarnerit (avammut niueruteqartarnerit), imatullu piniagaasarneranni aqunneqarnerat pineqarani.

Nunat ilaasortaasut tamarmik Allaffissornikkut Ilisimatuussutsikkullu nalilersuisartunik oqartussaasoqarput. Kalaallit Nunaanni Allaffissornikkut oqartussaasoq tassaavoq Pinngortitamut Avatangiisinullu Naalackersuisoqarfik, taavalu Pinngortitaleriffik Ilisimatuussutsikkut nalilersuisartussatut Namminersorlutik Oqartussaniit toqqagaalluni. Taama aalajangiussineq Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaanni nr. 12, 13. september 2004-meersumi uumasunit naasunillu nujuartanit il. il. avammut nioqquteqartarnerit aammalu avataaniit tikisitsisarnerit nunat tamalaat isumaqatigiissutaata 3. marts 1973-imeersup tunisassianik uumasunit naasunillu il. il. nungutaanissamik ulorianartorsiortunit niueruteqartarnerit (Washingtonkonventionen/CITES) pillugit maleruagassiaannut ilaavoq.

Non Detriment Finding, NDF

Tunisassianik avammut niueruteqarsinnaatitaanermik oqartussaasut naliliiffigineqartuneersunit akuersissuteqannginnerini Non Detriment Finding-inik nalilersuinerit ilisimatuussutsikkut akisussaasutut toqqagaasimasumit suliarineqareersimassapput.

Umasoqatigiit miluumasut imarmiut Kalaallit Nunaata imartaani pisarineqakkajuttut tunisassianillu avammut niueruteqarsinnaanermut attuumassuteqarsinnaasartut, taamaattumillu NDF-imik naliliiffigineqartariaqartartut tassaapput: nannut, Kalaallit Nunaata kitaata imartaaniittartut tikaagullit, qilalukkat qernertat qaqortallu, niisa, niisarnaq, aarluk aarluarsuillu. Pinngortitaleriffik umasoqatigiit siuliani taagorneqartut pillugit ukiumoortumik nalilersuisalernikuuvoq. Taakku saniatigut Allaffissornikkut akisussaasut noqqaassuteqarnerat tunngavigalugu aarrit aamma naliliiffigineqartalernikuullutik, tassami EU-p ataani allattorsimaffik 2-mi ilanngunneqarsimmata. Umasoqatigiiaat allat pisarineqarpallaarneq ajortut nalilersuinernik tunngaveqartumik aammalu pisariaqartitsineq naapertorlugu naliliiffigineqartarput.

NDF-imik nalilersuinernik ingerlatsinerni Pinngortitaleriffimmeersunit toqqammavigineqartarput maleruagassat CITES-imit innersuussutigineqarsimasut, ilaatigut Conf 16.7 COP17¹-imeersut aammalu CITES Scientific Authorities Checklist doc 11.3² naapertorlugit nalilersuisoqartarluni.

Maleruaqqusat ilaatigut makkuninnga ilaqarput:

- NDF-imik naliliinermi ilisimatuussutsikkut ilisimasat tutsuiginarnerpaat nutaajunerpaallu toqqammavigineqassapput
- Ilisimatuussutsikkut tunngaveqartumik NDF-imik nalilersuinermi inernerusut taamaallaat aalajangiiffigisussaavaat naliliiffigineqartumit avammut niueruteqarsinnaanerit uumasunut pineqartunut akornutaassanersut akornusiissannginnerisulluunniit naliliiffigereersimagaanni. Matumani aamma ilanngullugu uumasunik pineqartunik piniartarnerit pijuartitsiniarnermik tunngaveqartumik ingerlanneqarnerat paasiniarlugu naliliiffigineqartarput
- Ilisimatuussutsikkut nalilersuisartut NDF-imik naliliiniarnermi tunngaviginiakkat amigarpallaarnerini naliliisoqanngitsoorsinnaanera ilanngullugu aaliangersinnaavaat
- Umasoqatigiit pineqartut siaruarfigisimasaminniiginnarissaat anguniagaavoq

- misissugarineqartarlutik malinnaaffigineqarnerinik tunaartaqartumik aqutseriaatsip naleqqussartuarneqarnissaa anguniarneqartariaqarpoq.

NDF-imik nalilersuiniarnermi maleruagqusat siuliani taakkartorneqartut assingi Canadamissaaq atortinneqarput. Kalaallit Nunaanni Canadamilu aqutseriaatsit isiginiaraanni taakku assigiinngissuteqarput. Canadami aaqqissuussineq imaappoq uumasumit tunisassiarineqarsimasoq kingumullusooq uterluni uumasooqatigiinnit sorlernit pisarineqarsimanera nalunaarsueriaatsitigut paasineqarsinnaalluni. Taamaalilluni assersuutigalugu Canadami nanoqatigiiaanit aaliangersimasunit NDF-imik naliliisoqarsinnaavoq, apeqqutaatillugu piujuartitsiniarnermik tunngaveqartumik pisaasimansoq, aammali nanoqatigiiaat ilaannik naliliisoqanngitsoortoqartarpoq.

Akitsinni Canadami maleruagassat atortinneqartut maani aamma malittakkavut naapertorlugit NDF-imik nalilersuinerit pisarput. Allaffissornertaa isiginiarlugu Kalaallit Nunaata Canadallu ingerlatsinikkut aqutseriaasiat allaanerussuteqarpoq. Canadami niuerutissiat uumasooqatigiiaanit sorlerneernerat kingumut ingerlallunilusoq suminngaanneereri paasineqarsinnaapput. Taamaalilluni Canadami assersuutigalugu uumasooqatigiiaanik ataasiakkaanik, assersuutigalugu nanoqatigiiaanik, apeqqutaalluni piujuartitsiniarnikkut inissisimanagerat, ataasiakkaanik NDF-imik naliliisoqarsinnaasarpoq, nanoqatigiiaat allat naliliiffiginngikkaluarlugit.

Ataatsimut isiginninneq naggasiinerlu

Kalaallit Nunaata kitaata imartaani tikaagullinniartarnerit Nunat tamalaat Arferit pillugit Ataatsimiititaliarsuata naliliinera naapertorlugu ilisimatuussutsikkut siunnersuineq malillugu aalajangersorneqartarput, taamaammallu arferit IWC-mit akisussaaffigineqartut NDF-imik naliliiffigineqarsinnaasarput.

Qilalukkanik qernertanik qaqortanillu, aarrinik nannunillu akulikitsumik nunanit tamalaanit piumasarisat naapertorlugit ilumut piujuartitsiniarnermik tunngaveqartumik piniagaanerat paasiniarlugu nalilersuisooqartarpoq. Tassa CITES-imut atatillugu nalilersuinerni aamma piniagaanerisa piujuartitsiniarnermik tunngaveqartumik ingerlanneqarnerat paasiniarlugu ukiumoortumik nalilersuisooqartarpoq. Uumasooqatigiit 2019-imi NDF-imik naliliiffigineqartut tassaapput qilalukkat qaqortat aarrillu, kisiannili naliliiffigineqanngitsoorput qilalukkat qernertat nannullu. Taamaattoqarneranut qilalukkat qernertaqatigiiaanut pingasunut tunngatillugu (Qimusseriarsuarmi, Qeqertarsuup Tunuani, Ittoqqortoormiini Tasiilamilu) pisassiissutinik sippuisimanagerit aammalu maannaagaallartoq Kalaallit Nunaani Tunumut tunngatillugu nannut pillugit biologit siunnersuinikuunnginnerannik peqquteqarput. Qilalukkanut qernertanut tunngatillugu 2018-imiit 2019-imut allannguut tassaavoq Qeqertarsuup Tunuanut tunngatillugu qernertarniartarneq piujuartitsiniarnermik tunngaveqarunnaarsimammat.

Arfernun mikinernut allanut amerlanernut tunngatillugu ilisimatuussutsikkut nalilersuisarnerit ingerlaavartumik pineq ajorput, taamaattumillu ilisimatuussutsikkut tunngavissaqartoqanngilaq taakkuninnga NDF-imik naliliisoqassalluni.

¹ <https://cites.org/sites/default/files/document/E-Res-16-07-R17.pdf>

² <https://cites.org/eng/cop/11/info/03.pdf>

Ataatsimut isiginnineq naggasiinerlu

Kalaallit Nunaata kitaata imartaani tikaagullinniartarnerit Nunat tamalaat Arferit pillugit Ataatsimiititaliarsuata naliliinera naapertorlugu ilisimatuussutsikkut siunnersuineq malillugu aalajangersorneqartarput, taamaammallu arferit IWC-mit akisussaaffigineqartut NDF-imik naliliiffigineqarsinnaasarput.

Qilalukkanik qernertanik qaqortanillu, aarrinik nannunillu akulikitsumik nunanit tamalaanit piumasarisat naapertorlugit ilumut piujuartitsiniarnermik tunngaveqartumik piniagaanerat paasiniarlugu nalilersuisoqartarpoq. CITES-imut atatillugu nalilersuinerni aamma piniagaanerisa piujuartitsiniarnermik tunngaveqartumik ingerlanneqarnerat paasiniarlugu ukiumoortumik nalilersuisoqartarpoq. Umasoqatigiit 2021-imi NDF-imik naliliiffigineqartut tassaapput qilalukkat qaqortat aarrillu, kisiannili naliliiffigineqanngitsoorput qilalukkat qernertat nannullu. Taamaattoqarneranut qilalukkat qernertaqatigiiaanut sisamanut tunngatillugu (Kangerlussuarmi (Qaanaap), Qimusseriarsuarmi, Ittoqqortoormiini Tasiilamilu) pisassiissutinik sippuisimanerit aammalu maannaagaallartoq Kalaallit Nunaani Tunumut tunngatillugu nannut pillugit biologit siunnersuinikuunnginnerannik peqquteqarput.

Arfernut mikinernut allanut amerlanernut tunngatillugu ilisimatuussutsikkut nalilersuisarnerit ingerlaavartumik pineq ajorput, taamaattumillu ilisimatuussutsikkut tunngavissaqartoqanngilaq taakkuninnga NDF-imik naliliisoqassalluni.

2021-mi NDF-imik naliliinerit atortinneqartussat allattorsimaffiat.

Qorsorpaluttoq = NDF-ilik   Aappalaartoq = NDF-eqanngitsoq

Nunatta kitaata imartaani tikaagullik	Qilalugaq qernertaq	Qilalugaq qaqortaq
Arferit mikinerit allat ³	Aaveq	Nanoq

Tunuliaquttat

Kalaallit Nunaanni piujuartitsiniarnermik tunngaveqartumik ingerlatsisoqarnera paasiniarlugu naliliineq siulleq 2005-imi pivoq. Taamanikkut NDF-imik naliliisoqarsinnaasimanngilaq, kisiannili qilalukkanik qernertarniartarnerit 2009-mi NDF-imik naliliiffigineqarsimapput. Qilalukkat qaqortat, aarrit nannullu pillugit naliliinerit siulliit pipput 2007-imi, taamani nannut aarrillu NDF-ilerneqanngitsoorput qilalukkalli qaqortat NDF-ilerneqarlutik. Aarrit 2011-mi naliliiffigeqqinneqarmata NDF-ilerneqarput, 2015-imi aamma akuersissuteqarfigineqaqqillutik. Qilalukkat qaqortat 2016-imi NDF-ilerneqarput, taamatut aamma Kalaallit Nunaata kitaata imartaaniittartut tikaagulliit angusaqarlutik, akerlianik nannut, aarrit, qilalukkat qernertat, niisat, niisarnat, aarluarsuit aarluillu NDF-ilerneqanngitsoorput.

Nalilersuisarnerit tamakku 2015 tikillugu suliarineqartarput Kalaallit Nunaanni Namminersorlutik Oqartussat imissuteqartarnerat aallaavigalugu, taamaaliortarnerillu aalaakkaasuunngitsumik nutarterneqartarsimapput. Pinngortitaleriffilli 2016-imiit NDF-imik nalilersuisarnerit tunngatillugu ukiut tamaasa nutarterneqartartussanngorlugit aaqqiissuteqarpoq, taamaaliornikkut pissutsinut piviusunut naleqqussarnerunissaq anguniarneqarluni. Tamatuma saniatigut aamma arfeqatigiiaanut

³ Niisa, niisarnaq, aarluarsuk, aarluk

mikinernut sisamanut piniarneqartartunut tunngasut naliliiffigineqartalerput, naak manna tikillugu taakku piujuartitsiniarnermik tunngaveqartumik piniarneqarnerat qulakkeerniarlugu akuttunngitsumik naliliiffigineqartanngikkaluartut. Arferit mikinerit uani pineqartut tassaapput: niisa, niisarnaq, aarluarsuk aamma aarluk. Taakkuninnga piniartarnerit aqutsivigineqanngillat, kiisalu pisaasartut amerlassusiannik nalunaarutiginnittarnerit nangaanartortaqartarlutik. Aamma taakkua kisinneqarneq ajorput kiisalu nunat tamalaat ilisimatuussutsikkut suleqatigiiffiini nalilersuiffigineqartaratik. Taamaattumik killiffiannut tunngassuteqartut nangaassutissartaqartupilussuupput aammalu ilisimatuussutsikkut tunngavissagissaartoqanngimmat NDF-imik naliliiffigineqarsinnaasimangillat.

Siusinnerusukkut naliliisarnerni pissutsit assigiinngitsut uumasogatigiiaanit assigiinngitsunit avammut niuerutigineqartarnernut attuumassuteqartut nalilersuiffigisarsimavagut. Qilalukkanit qernertanit, nannunit aavernillu tunisassianik avammut niueruteqartarnerit sunniuteqartarsimasinnaanerit assortorneqarsinnaasorinangilaq, tassami taakkunanga tunisassiat nunattalu avataanut niuerutaasartut aningaasaqarniarnermut pingaaruteqartuummata. Tassa imaappoq, tamakkiisumik pisat amerlassusiat piujuartitsiniarnermik tunngaveqartumik ilumut pisaasimanerat paaseqqaarlugu aatsaat akuersisoqarsinnaanera naliliiffigineqartarpoq. Qilalukkanit qaortanit arfernillu mikinernit allaneersunit tunisassiassanik nerineqarsinnaasunik nunatta avataanut niueruteqartarnerit aarleqqutissartaqarsinnaanerit ilimanangilaq. Taamaattorli uumasogatigiinnut tamanut tunngatillugu piujuartitsiniarnermik tunngaveqartumik iluaqutigineqarnissaannik nalunaarut naapertorlugu aaliangerpugut uumasogatigiit naliliiffigineqartut Kalaallit Nunaanni iluaqutigineqarnerat piujuartitsiniarnermik tunngaveqartumik ingerlanneqartillugu akuersisoqartassasoq. Piujuartitsiniarnermillu tunngaveqartussaataaeramik pisussaataaneq uumasogatigiinnut CITES ataani maleruaqqusat naapertorlugit nalilersuiffigineqartartunut tamanut tunngatinneqarpoq, imaalerluni uumasogatigiit naliliiffigineqartut piujuartitsiniarnermik tunngaveqartumik Kalaallit Nunaanni piniagaasimappata taava pineqartut NDF-ilerneqarsinnaalersarput, tassa naliliiffigineqaaqartarlutik.

Piujuartitsiniarnermik tunngaveqartumik ingerlatsisoqarnera paasiniarlugu misissuinitinni qinerparput pisaasartut tamakkerlutik amerlassusiat eqqarsaatigalugit ilisimatuussutsikkut siunnersuisarnerit IWC-mit amerlassuseqarnersut misissuiffigisassallugit. Oqarutta ukiumi x-imi uumasogatigiit piujuartitsiniarnermik tunngaveqartumik piniagaasimanerisa naliliiffiginiarnerini taava, biologi-t siunnersuisimanerat kingullerpaaq ataatsimiititaliarsuarmut saqqummiunneqarsimasoq toqqammavigineqartariaqartassaaq (matumani apeqqutaatinneqassanngilaq ataatsimiititaliarsuup amerlassuseqarnersut misissuiffigisassallugit. Oqarutta ukiumi x-imi uumasogatigiit piujuartitsiniarnermik tunngaveqartumik piniagaasimanerisa naliliiffiginiarnerini taava, biologi-t amerlassuseqarnersut misissuiffigisassallugit. Oqarutta ukiumi x-imi uumasogatigiit piujuartitsiniarnermik tunngaveqartumik piniagaasimanerisa naliliiffiginiarnerini taava, biologit siunnersuisimanerat kingullerpaaq ataatsimiititaliarsuarmut saqqummiunneqarsimasoq toqqammavigineqartariaqartassaaq (matumani apeqqutaatinneqassanngilaq ataatsimiititaliarsuup saqqummiunneqartoq akuerisimaneraa imaluunniit naagga, kiisalu aaliangiiniarnermi apeqqutaatinneqarneq ajorpoq ataatsimiititaliarsuaq pineqartoq aqutsisinnaatitaanersoq imaluunniit aqutsisinnaatitaannginnersoq), apeqqutaalersorlu ataasituaavoq tassalu siunnersuinerup ukiumi pineqartumi juunip naannginnerani saqqummiunneqarsimanissaanik piumasaqaat. Aaliangiussarli tamanna uumasogatigiinnut upernarnerinnaani piniarneqartartunut tunngatinneqanngilaq (aarrit Kalaallit Nunaata kitaani). Ukiup sinnerani piniarneqarsinnaasartut eqqarsaatigalugit siunnersuineq ukiup naannginnerani saqqummiunneqareertarsimassaaq.

Nalilersuineri taakkunani uumasut piniarnermi annaasaqaataasartut amerlassusiat ilanngunneqartarput. Piniagassanut tunngatillugu pisassiissutigineqarsinnaasunik innersuussuteqarnerni annaasaqaataasartut ilanngaatigineqartarput imaattumillu nalunaarneqartarlutik *, uffa tamakkiisumik peqassutsimit ilanngaatigineqarsinnaasunik

siunnersuisoqartartoq, tassani ilanngaataasut imaattumik * nalunaarsimaneqarneq ajortut. Qilalukkat qaqortat aamma qernertat aarrillu piniagaaneranni annaasaqaataasartut amerlassusiannik tutsuiginaatilinnik maannaagallartoq annertussusiliisoqarnikuunngimmat ilisimatusartartut ukiut tamaasa peqassutsinik naatsorsuusiortarnerminnut %-imik aaliangersimasumik peqassutsimit annaasaqaataasimasutut nalilikkamik ilanngaassuteqartarput. Annaasaqaataasartut %-inngorlugit inissinneqarneqartarnerat oqallisigineqarsinnaavoq, pingaaruteqartuuvorli uumasoqatigiit piniagaanerisa piujuartitsiniarnermik tunngaveqarnerisut paasiniarnerini kisitsisit annaasaqaatitut atorqeartartut %-inngortinneqarnerat assigiissut atorqeartarnissaat. Tamanna peqquteqarpoq ukiuni kingumut qiviarluni annaasaqaataasarsimasut amerlanaagaasarsimagunik, taamaalillunilu kisitsit ilanngaataasartoq qaffasippallaalerluni aamma tamanna siunissamat isigaluni piujuartitsiniarluni aqutsiniarnermut akornutaalersinnaammat. Taamatut ilanngaassuteqartarnerni aamma uumasunut pisassiissutit avataanni pisarineqarsimasunut tunngatitaapput, assersuutigalugu imminut illersorniarluni nannuttariaqarsimagaanni imaluunniit arferit assersuutigalugu nipisanniutinut ilaattorussimasut toquinnartariaqalikkallu pineqarnerini. Kisiannili arferit assersuutigalugu sassaallutik pisaasut, uffali aamma peqassutsimit annaasaqaataasaraluartut ilanngaataaneq ajorput, taakkuami pissusissamisoortumik toquinnarsimasussaagaluardata.

Ilisimatuussutsikkut siunnersuinerimi piujuartitsiniarnermik tunngaveqartumik piniarnerut isigineqakkajulluni aallaavigineqartarpoq ukiumut agguaqatigiissillugu pisat amerlassuserisinnaasaannik inissiisarnerit (assersuutigalugu ukiunut tallimanoortunngorlugu), taamaalilluni ukiumut pisarineqarsimasut amerlassusiat tassannga nikingavallaartaratik. Tamanna aamma ukiumoortumik pisassiissutigineqarsimasut amerlassusiannit nikingavallaarneq ajorpoq. Imaalluni ukiut ilaanni ukiumut pisassiissutigineqartut sipporlugit pisaqartoqarpat, taava sippuissutaasut amerlassusiat ukiuni tulliuttuni pisassiissutigineqartussanit ilanngaatigineqarsinnaalernikuupput aammalu akerlianik pisassiissutigineqartut tamakkerneqarsimannginnerini ukiuni tulliuttuni pisassat ilaneqarsinnaalerlutik.

Taamaattumik toqqarparput ukiuni pingasuni pisarineqartartut piujuartitsiniarnermik tunngaveqartumik pisaasimaneqat paasiniarlugu naliliisassalluta. Imaattassalluni, ukiuni pingasuni pisarineqarsimasut IWC¹, NAMMCO², JCNB³, JCPB⁴ imal. IUCN/PBSG⁵ ataannit ilisimatuussutsikkut siunnersuinerit pillugit amerlassuseqakanneraangata (sippornagit) taava piffissami pineqartumi NDF-imik naliliiffigineqartassallutik.

Naggataagut uumasoqatigiikkuutaartumik NDF-imik naliliisoqartarnissaa erseqqissaatigissavarput, imaassallunilu Nunarput tamakkerlugu pisassiissutigineqarsimasut katillugit amerlassusiat aatsaat sipporneqannginneranni NDF-imik naliliisoqartassasoq. Uumasoqatigiit Canadalu aveqatigiiffigisartakkavut pineqartillugit Canadameersut pisarisartagaat (aamma annaasaqaatigisimasaat eqqarsaatigalugit) aamma ilanngunneqartarput.

---

¹ International Whaling Commission (Arfanniarneq pillugu ataatsimiititaliarsuaq)

² North Atlantic Marine Mammal Commission (Atlantikup Avannaani Imaani Miluumasut pillugit Ataatsimiititaliarsuaq)

³ Canada - Greenland Joint Commission for Narwhal and Beluga (Nunatta Canadallu qilalukkat qernertat qaqortallu pillugit isumalioqatigiissitaat)

⁴ Canada – Greenland Joint Commission for Polar Bear (Nunatta Canadallu nannut pillugit isumalioqatigiissitaat)

⁵ The Polar Bear Specialist Group under the International Union for the Conservation of Nature (Nannut pillugit immikkut ilisimasallit ataatsimiititaliaat - Nunarsuaq tamakkerlugu pinngortitap illersorneqarnissaanut suleqatigiiffissuup ataaniittoq)

Qilalugaq qernertaq

Kalaallit Nunaata kitaata imartaani qilalukkat qernertat pisarineqartartut NAMMCO-p JCNB-llu siunnersuisarnerisa ataanni inissisimapput. Tunulli imartaani qernertartarineqartartut NAMMCO-p 2018-imi/2019-imilu siunnersuineranni nalilersorneqarput (2017-imi ukiumoortumik nalunaarut), 2020-mili pisarineqarsimasut 2019-imi siunnersuinermit sanilliunneqartarlutik nalilersorneqarput.

Piniarnermit nalunaarsuutini piniarnermut atatillugu annaasaqaataasimasut (kivisiinnakkat) pisatut ilanngunneqarlutik nalunaarutigineqartarsimanersut ilisimanngilarput, taamaaliortoqartarsimanissaalu ilimagineqanngilaq. Ilanggullugu tassunga tunngatillugu siunnersuinerit sumiiffinni assigiinningsuni pisassiissutigineqarsinnaasut naatsorsuusiorfigineqarnerini sumi pisaqartarsimanerit aammalu qilalukkat qernertat nunatta kitaata Canadallu sineriaanit suminngaanneersuunerat isiginiarlugit suliarineqartarmata. Taamaalilluni NDF-imik naliliinermi Canadami pisarineqarsimasut amerlassusiat isiginiarneqassanngillat, ilisimatuussutsikkummi siunnersuisarnerni naatsorsuusiorneritaani taakku ilanngunneqartarmata.

Kalaallit Nunaanni qilalukkanut qernertanut tunngatillugu ataatsimut isiginnilluni taakkunanga pisunit NDF-imik naliliisoqarsinnaasimanngilaq, tassa Qaanaap eqqaani Kangerlussuarimi, Qimusseriarsuarimi, Ittoqqortoormiini Tasiilamilu pisaasimasut sumiiffinni taagorneqartuni pisarineqarsimasut siunnersuinerit innersuussutigineqartunit amerlanerusarsimammata.

Etah	Pisat nalunaaru- tigineqartut	Nalunaarutigi- neqanngitsut	7.5% annaasat	Pisat allat	Tamakker- lugit	Siunner- suineq
2018	2	0	0	0	2	5
2019	7	0	1	0	8	5
2020	2	0	0	0	2	5
Katillugit	11	0	0	0	12	15

Kangerlussuaq Qaanaap eqq.	Pisat nalunaaru- tigineqartut	Nalunaarutigi- neqanngitsut	7.5% annaasat	Pisat allat	Tamakker- lugit	Siunner- suineq
2018	57	0	4	0	61	98
2019	149	0	11	0	160	98
2020	91	2 ^{#1}	7	0	100	98
Katillugit	297	2	22	0	321	294

#1: Unioqutitsilluni pisat

Qimusseri- arsuaq	Pisat nalunaaru- tigineqartut	Nalunaarutigi- neqanngitsut	15% annaasat	Pisat allat	Tamakker- lugit	Siunner- suineq
------------------------------	--	--	-------------------------	--------------------	----------------------------	----------------------------

2018	65	0	9	0	74	70
2019	103	0	15	2 ^{#1}	120	70
2020	61	0	9	0	70	70
Katillugit	229	0	33	2	264	210

#1: Pissarisuukkat

Uummannaq	Pisat nalunaaru- tisineqartut	Nalunaarutigi- neqanngitsut	15% annaasat	Pisat allat	Tamakker- lugit	Siunner- suneq
2018	216	0	32	0	248	154
2019	148	0	22	0	170	154
2020	16	0	2	0	18	154
Katillugit	380	0	56	0	436	462

Qeqertarsuup Tunua	Pisat nalunaaru- tisineqartut	Nalunaarutigi- neqanngitsut	15% annaasat	Pisat allat	Tamakker- lugit	Siunner- suneq
2018	102	0	15	0	117	97
2019	53	0	8	0	61	97
2020	68	0	10	0	78	97
Katillugit	223	0	33	0	256	291

Ittoqqortoormiit	Pisat nalunaaru- tisineqartut	Nalunaarutigi- neqanngitsut	15% annaasat	Pisat allat	Tamakker- lugit*	Siunner- suneq
2018	51	0	8	0	51*	50
2019	57	0	9	0	57*	10*
2020	36	0	5	0	41	0
Katillugit	144	0	22	0	149	60

Tasiilaq Kangerlus- suarlu	Pisat nalunaaru- tisineqartut	Nalunaarutigi- neqanngitsut	15% annaasat	Pisat allat	Tamakker- lugit*	Siunner- suneq
2018	23	0	3	0	23*	10*
2019	21	0	3	0	21*	10*
2020	21	1 ^{#1}	3	0	25	0
Katillugit	65	1	9	0	69	20

#1: Unioqqutitsilluni pisaq

Qilalugaq qaqortaq

Qilalugarni arnermut tunngatillugu pisassiissutigineqarsinnaasutut innersuusutigineqartut NAMMCO/JCNB-llu 2015-imi siunnersuineranneersuupput, siunnersuinerlu 2018-imi uteqqinneqarpoq. Kalaallit Nunaata Kitaata imartaani pisassiissutigineqarsinnaasutut siunnersuinermi innersuusutigineqartunut annaasaqaataasartutut agguaqatigiissillugu pisat nalunaarutigineqarsimasut 8,5 %-iattut missiliuunneqarsimasoq, taannalu ukiuunerani piniarnissanut tunngatillugu siunnersuinerne ilanngunneqartarpoq. Taamaammatt matumani NDF-imik naliliinerne Canadami pisarineqarsimasut ilanngunneqanngillat. Qaanaami ukiuunerani qilalugarni arnerit piujuartitsini arnermik tunngaveqartumik ingerlanneqarput, tassa maannakkut pisarineqartartut amerlassusiisa missaanniitinneqartarpata.

Pisarineqarsimasutut nalunaarutigineqartut akornanni annaasaqaataasimasut qanoq amerlatiginerat ilisimaneqanngilaq, uanilu aallaaviuvoq ilanngunneqannginnissaat. Kalaallit Nunaanni qilalukkanut qaqortanut tunngatillugu NDF-imik naliliisoqarpoq, taakkunanga siunnersuinerne innersuusutigineqartunit aammalu annaasaqaataasussatut naatsorsuutigineqartut ilanngullugit imartatsinni qilalukkat qaqortaqatigiiaanut tamanut tunngatillugu pisarineqartartut ikinnerusarmata.

Nunatta kitaa	Pisat nalunaaru- tigineqartut	Nalunaarutigi- neqanngitsut	7,5% annaasat	Pisat allat	Tamakker- lugit	Siunner- suineq
2018	208	0	18	0	226	320
2019	160	0	14	0	174	320
2020	177	1 ^{#1}	15	0	193	320
Katillugit	545	1	47	0	593	960

#1: Unioqqutitsilluni pisat

Qaanaaq	Pisat nalunaaru- tigineqartut	Nalunaarutigi- neqanngitsut	5,0% annaasat	Pisat allat	Tamakker- lugit	Siunner- suineq
2018	5	0	0	0	5	Piniagaanerat ok
2019	105	0	5	0	110	Piniagaanerat ok
2020	12	0	1	0	13	Piniagaanerat ok
Katillugit	122	0	6	0	128	Piniagaanerat ok

Aaveq

Siunnersuinerit atorineqartussat makkuupput: Qaanaaq 2015-imit siunnersuineq (2014 ukiumoortumik nalunaarut) 2019-imit siunnersuineq toqqammaviupput (2018 ukiumoortumik nalunaarut). Kalaallit Nunaata Kitaata imartaani 2014-imi siunnersuineq toqqammaviuvoq (ukiumoortumik nalunaarut 2013). Tunup imartaanut 2014-imi 2019-imit siunnersuisimanerit toqqammaviupput. Total removal siunnersuinerni Kalallit Nunaata kitaanut tunngatillugu canadamiut tamaani aaffattarisartagaat ilanngunneqarput, kisiannili pisarineqarsinnaasunik siunnersuusiornerni Kalaallit Nunaannut pisanik tulaassisarnernut tunngalluni.

Piniarnernik nalunaarsuutini annaasaqaatigisimasat qanoq annertutigisumik ilanngunneqartarsimanerat ilisimaneqanngilaq. Kalaallit Nunaanni aaveqatigiiaanun tamanut tunngatillugu NDF-imit naliliisoqarpoq, pisarineqarsimasummi naatsorsuutigisamillu annaasaqataasimasut amerlassusiat kattukkaanni pisassiissutigineqarsinnaasutut innersuussutigineqartunit ikinnerunissaat naatsorsuutigineqarmat.

Qaanaaq	Pisat nalunaaru- tisineqartut	Nalunaarutigi- neqanngitsut	Canadami pisat	15% annaasat	Pisat allat	Pisat*	Siunner- suineq
2018	34	0	-	5	0	34*	85*
2019	46	0	-	7	0	46*	79*
2020	21	0	-	3	0	21*	79*
Katillugit	101	0	-	15	0	101	243

Nunatta kita	Pisat nalunaaru- tisineqartut	Nalunaarutigi- neqanngitsut	Canadami pisat	15% annaasat	Pisat allat	Tamak./ Pisat*	Siunner- suineq
2018	54	0	25	12	0	91	100
2019	61	0	25	13	0	99	100
2020	75	0	-	11	0	75*	74*
Katillugit	190	0	50	36	0	265	274

Tunu	Pisat nalunaaru- tisineqartut	Nalunaarutigi- neqanngitsut	11.5% annaas.	Pisat allat	Tamak./ Pisat*	Siunner- suineq
2018	10	0	1	0	11	20
2019	7	0	1	0	7*	17*
2020	8	0	1	0	8*	17*
Katillugit	25	0	3	0	26	54

Nanoq

Nannunut tunngatillugu siunnersuineq 2017-imeersoq Kane Basin-imut (KB) Baffin Bugt-imullu (BB) atortinneqarpoq, nanoqatigiaanulli Tunumiittartunut siunnersuisoqanngilaq. Nannunik Davis Strædemiittartunik 2007-imi kisitsisoqarmat tamaani nanoqarluartoq peqassuserlu aalaakkaagunartumik inissisimasoq paasineqarpoq, siunnersuinermilu pisarineqartartut ukiuni makkunani pisarineqartartut amerlassusiattut iinnarpata, piniagaanerisa piujuartitsiniarnermik tunngaveqarsimanissaat ilimagineqarpoq. Naak tamaani nannuttassiissutit Canadamik aveqatigiissutigineqartaraluartut piniagaanerisalu piujuartitsiniarnermik tunngaveqartutut isikkoqaraluartoq, taamaattoq pissusissamisoortumik siunnersuisoqarsimannginnera peqquataalluni nannut tamaaniittartut NDF-ilerneqarsinnaanngillat. Nannunilli Kane Basin-imeersunit, Baffin Bugt-imeersunillu tunisassiat sumi pisaasimanerat uppersarneqarsinnaagaluarpat taava NDF-ilerneqarsimassagaluarput.

Ataatungaani tabel-lini takuneqarsinnaavoq Kalaallit Nunaata kitaani Canadallu killeqarfiata iluani pisarineqarsimasut allallu pisat (soorlu imminut illersorniarluni pisisariaqarsimasat) amerlassusiat ulluni 1. Juulimiit 31. Juunip tungaanut naatsorsorneqartarmata.

Kane Basin	Pisat nalunaaru- tisineqartut	Nalunaarutigi- neqanngitsut	Canadami pisat	? % annaasat	Pisat allat	Tamak- kerlugit	Siunner- suineq
2018	7	0	0	-	-	7	10
2019	4	0	0	-	-	4	10
2020	10	0	0	-	-	10	10
Katillugit	21	0	0	-	-	21	30

Baffin Bay	Pisat nalunaaru- tisineqartut	Nalunaarutigi- neqanngitsut	Canadami pisat	? % annaasat	Pisat allat	Tamak- kerlugit	Siunner- suineq
2018	79	0	65	-	-	144	160
2019	75	0	73	-	3	151	160
2020	70	0	74	-	3	147	160
Katillugit	224	0	212	-	6	442	480

Davis Strait	Pisat nalunaaru- tisineqartut	Nalunaarutigi- neqanngitsut	Canadami pisat	? % annaasat	Pisat allat	Tamak- kerlugit	Siunner- suineq
2018	0	0	62	-	0	62	Piniagaanerat ok
2019	1	0	62	-	3	63	Piniagaanerat ok
2020	3	0	64	-	3	70	Piniagaanerat ok
Katillugit	4	0	188	-	3	195	Piniagaanerat ok

Tunu	Pisat nalunaaru- tisineqartut	Nalunaarutigi- neqanngitsut	? % tab	Pisat allat	Tamak- kerlugit	Siunner- sueq
2018	64	0	-	6	70	Soqanngilaq
2019	64	0	-	0	64	Soqanngilaq
2020	71	0	-	4	75	Soqanngilaq
Katillugit	199	0	-	10	209	Soqanngilaq